

VBS De Wegwijzer
Streepstraat 2
2200 Morkhoven

HUISWERKBROCHURE VOOR OUDERS

VOORWOORD

Van zodra je kind in de lagere school komt, wordt het geconfronteerd met huiswerk. Ook u krijgt als ouder plots weer te maken met huiswerk.

Dat heeft een niet te onderschatten impact op het dagelijks leven. Zo konden we lezen in de schoolenquête van februari 2016. Met het team namen we dit als start om gedurende het schooljaar 2016-2017 na te denken over huiswerk en het huiswerkbeleid van onze school op punt te stellen.

Hoe denken wij hierover? Wat is het huiswerkbeleid op onze school? U vindt het antwoord in deze brochure.

SCHOOLVISIE

Met huiswerk bedoelen we al het werk dat leerlingen thuis voor school maken. Dit zijn alle geschreven taken, te leren lessen, voorbereidingen en opdrachten ter ondersteuning.

Als team zijn we van opvatting dat huiswerk tot op heden nog steeds een belangrijk onderdeel is van het onderwijs en van het 'leren leren' van onze kinderen. Huiswerk is voor de leerkracht een werkvorm om bepaalde doelstellingen te bereiken. We sommen op waarom we huiswerk geven:

1. Huiswerk legt de brug tussen school en thuis.

Huiswerk vormt een belangrijk onderdeel van het leerproces dat in de klas wordt opgestart, we streven er dan ook naar dat het huiswerk zo zinvol mogelijk is. Het is geschikt om de vaardigheden die leerlingen in de klas geleerd hebben buiten de schoolse context toe te passen.

Huiswerk biedt onze school ook de kans om de ouders te betrekken bij het schoolgebeuren. Voor de kinderen is het belangrijk dat de ouders betrokkenheid en interesse tonen voor het schoolleven van hun kind. Dit is van essentieel belang voor de motivatie van het kind.

Ouders kunnen zien waarmee het kind bezig is, of het de leerstof begrijpt, waar het kind staat met de schoolse prestaties. Door de ouders op de hoogte te brengen van wat er wordt geleerd en hoe dit leren gebeurt, ligt ook de weg open voor een vlotte communicatie.

2. Huiswerk maakt een uitbreiding van de leertijd, om verder in te oefenen en te automatiseren, mogelijk.

Het inoefenen, herhalen of zelfs verdiepen van (basis)leerstof die in de klas werd verworven, moet ook thuis – of in een andere buitenschoolse context – kunnen plaatsvinden.

Huiswerk is dan ook een middel om bepaalde leerstof extra te oefenen, te automatiseren en bepaalde leerstof vast te zetten. Daarenboven is het 's avonds even terugblikken naar de leerstof van die dag een goede leerattitude.

3. Huiswerk helpt bij de ontwikkeling van een werkhouding en zelfdiscipline.

Kinderen moet hun eigen 'leren' in handen leren nemen, ze moeten verantwoordelijkheid opnemen en een plichtsbewustzijn groeien.

Kinderen moeten leren hun werk plannen, hun vorderingen controleren, leren doorzetten, zichzelf werkdiscipline opleggen, klasafspraken in de gaten houden, ... Deze attitudes zijn belangrijk, zowel in onze leer-, leef- als in onze werkhouding.

4. Huiswerk doet kinderen groeien naar zelfstandige leiders.

De kinderen moeten alleen leren werken, verwerken, oefenen, verbeteren, opzoeken, voorbereiden, memoriseren, studeren, plannen, ... Ook het leren omgaan met moderne media en documentatiemateriaal kan hierbij van pas komen.

Via huiswerk werken we ook aan doelen van leren plannen, leren leren, ...

Huiswerk is dan ook essentieel om onze leerlingen een attitude van zelfstandigheid bij te brengen. Die attitudes zijn nodig om leerlingen op te voeden tot volwaardige deelnemers aan onze snel veranderende kennissamenleving waarin levenslang leren meer en meer centraal komt te staan.

Omwille van de verschillende doelstellingen die we met huiswerk nastreven, worden de opdrachten steeds gevarieerder in een hoger leerjaar. Waar we in de eerste graad voornamelijk lezen, schrijven en rekenen aanbieden om te automatiseren, kunnen we in de derde graad ook taken meegeven die complexere vaardigheden aanspreken: samenvatten, opzoekingswerk op de computer, spreekbeurt voorbereiden, ...

TECHNISCHE FICHE

Wanneer krijgen onze leerlingen huiswerk?

Onze leerlingen krijgen allemaal op maandag huiswerk mee voor een volledige week, d.w.z. dat ze tot de maandag nadien de tijd krijgen om hun taken binnen te leveren. Dit geeft de leerlingen (ev. samen met de ouders) de kans hun werk te plannen en te spreiden.

Hoe lang werkt een leerling gemiddeld dagelijks aan het huiswerk?

Het is moeilijk om een juiste tijdsduur te bepalen, juist omdat de individuele verschillen zo groot kunnen zijn. Toch trachten wij zoveel mogelijk de tijdsduur te beperken tot onderstaande tabel (effectieve leer- / werktijd):

L1	-	15 minuten *
L2	-	20 minuten *
L3	-	25 minuten *
L4	-	30 minuten *
L5	-	30 à 45 minuten
L6	-	45 à 60 minuten

* In deze leerjaren moet er nog heel wat tijd besteed worden aan het (leren) lezen. Sommige kinderen hebben meer oefening nodig dan andere kinderen. Gemiddeld dagelijks 10 minuten lezen is aanbevolen.

Extra: 3 keer per schooljaar mogen de leerlingen een 'Joker' inzetten. Deze Joker kunnen zij inzetten om één taak niet te maken!!! Zij kunnen kiezen wanneer zij deze Jokers gebruiken (behalve tijdens de toetsenperiodes).

Waaruit kan het huiswerk bestaan?

- lezen
- automatiseren tafels
- woordenreeksen taal
- Franse woordenschat / grammatica
- bloктоets rekenen
- unité Frans
- thema W.O.
- verwerkingsopdrachten: vb. taal- of rekenoefeningen
- gewoontevorming: vb. automatiseren tafels, woordenreeks taal, Franse woorden, ...
- zelfstandig werken: vb. bedenk iets rond, ...
- creatieve opdrachten
- opzoekwerk (rond een bepaald thema)
- voorbereidende tekst doornemen om informatie te verwerven
- verzamelen van materialen (vb. bladeren, plantjes, knutselgerief, ...)
- foto's, prentjes of plaatjes opzoeken
- een boek lezen
- een bespreking maken: vb. tekstbespreking, weerbericht, actualiteit, ...
- een gedichtje voorbereiden
- een dialoog inoefenen
- specifieke remediëringsoefeningen
- taken op de computer: vb. Bingel, ...
- ...

ENGAGEMENT ROND DIFFERENTIATIE

Wat voor het ene kind een peulschil is, kan voor een ander kind een avondvullend programma zijn. Dat kan een zware druk leggen op zowel het kind als het gezin. Daarom trachten we als school uit te gaan van de principes dat leerlingen huiswerk krijgen dat ze aankunnen én van gelijkwaardige inspanningen. Moest het huiswerk toch niet goed lukken is het belangrijk dat u de leerkracht hiervan op de hoogte brengt. Zo kunnen we trachten om – waar mogelijk / nodig – te differentiëren in het huiswerk.

ENGAGEMENT I.V.M. LEREN LEREN

Als schoolteam vinden wij het heel belangrijk dat een leerling een werkattitude aanleert en op een zelfstandige manier de geleerde leerinhouden verwerkt en inoefent.

We beseffen uiteraard dat dit proces niet voor alle leerlingen even gemakkelijk verloopt.

Daarom engageren wij ons om de leerlingen in de klas leerhoudingen bij te brengen, om hen te leren plannen en zich te organiseren en geven wij hun studietips mee.

Lessen en taken worden niet zomaar genoteerd in de schoolagenda, maar worden aanzien als een adequate werkvorm. Er wordt dan ook eerst in de klas met de leerlingen besproken hoe ze geleerd en gemaakt kunnen worden. Het kan ook zijn dat er in de klas een soortgelijke oefening gemaakt wordt, of dat er op de taak een voorbeeldoefening staat zodat de leerlingen hier kunnen zien welke oplossingstrategie gebruikt kan worden.

Via leertips, schema's, stappenplannen, ... worden leerlingen ook geholpen bij het leren.

ENGAGEMENT I.V.M. EVALUATIE

Alle huiswerken worden nagekeken en afhankelijk van het feit tot welke soort het behoort, zal de evaluatie verschillend zijn: schriftelijk of mondeling. In ieder geval krijgen alle leerlingen op die manier feedback over hun werk. We opteren vanzelfsprekend voor een individuele feedback, maar beseffen daarbij wel dat dit niet voor alle huiswerken haalbaar is.

ENGAGEMENT VAN DE LEERLING

We streven er naar dat de leerlingen op termijn hun huiswerk volledig zelfstandig kunnen maken. We begrijpen echter dat deze zelfstandigheid stelselmatig opgebouwd moet worden, zo vinden we het evident dat in de eerste graad ouders nog echt mee het huiswerk bewust opvolgen en begeleiden. In de derde graad echter zouden kinderen zelfstandig het huiswerk en alles dat daar bij hoort (agenda / boeken meenemen, planning opmaken, huiswerk maken, controleren, ...), voor hun rekening moeten kunnen nemen.

Een aantal zaken die wij in het algemeen van onze leerlingen verwachten staan hieronder beschreven:

- agenda zorgvuldig bijhouden
- zorgen dat al het nodige in de boekentas zit (agenda, boeken, ...)
- zorg dragen voor de materialen
- het huiswerk netjes en verzorgd maken
- het huiswerk stipt inleveren
- lessen voldoende leren

WAT DOEN WE ALS HUISWERK NIET GEMAAKT WORDT?

1. We vragen de reden.
2. We noteren dit in de schoolagenda van het kind.
3. We geven het kind uitstel tot de dag na het inlevermoment.
4. Is de opdracht de volgende dag nog niet in orde, kan het kind een extra opdracht krijgen.
5. Indien het huiswerk herhaaldelijk niet in orde is, zal de leerkracht de ouders uitnodigen voor een gesprek om zo samen na te gaan waar het mis loopt en hoe we tot een oplossing kunnen komen.

ENGAGEMENT VAN / TIPS VOOR OUDERS

1. Interesse en aanmoediging

Het is fijn voor een kind als de ouders interesse tonen voor wat hun kind op school gedaan en geleerd heeft. Laat je kind ook aanvoelen dat je zijn/haar inspanningen waardeert, moedig je kind aan en leer je kind ook om te relativieren.

2. Een positieve werksfeer

Het is voor je kind prettiger om huiswerk te maken als de rest van het gezin op dat moment ook aan het werk is. Mama en papa kunnen wat werken in de keuken, in het huishouden of wat papierwerk doen. Kleine broer of zus kan wat helpen opruimen, ... Ieder zijn werk, dat hoort er gewoon bij.

3. Regelmaat

Kinderen hebben nood aan regelmaat. Elke dag op ongeveer hetzelfde tijdstip starten met huiswerk en lessen. En vooral op tijd gaan slapen en op tijd weer op. Een kind dat moe is kan zich moeilijker concentreren, kan niet werken en niet studeren.

4. Een eigen plekje

Een kind heeft best een eigen plaatsje om te studeren. Dit hoeft niet groot te zijn. Wel moet men er op letten dat het er rustig (stil) is. Hou afleiders uit de buurt: werken met de tv of de radio aan gaat niet / moeilijker, kleine broer of zus mag even niet storen, ...

5. Orde en netheid

Orde helpt je om alles terug te vinden. Onnodige spullen horen niet op de tafel tijdens het maken van huiswerk. Je kind is er te snel door afgeleid. Ook in de boekentas horen geen onnodige spullen thuis. Geef je kind een eigen opbergruimte voor zijn schoolmateriaal. Zorg ook voor propere handen, een zuivere tafel en aangepast schrijfgerei. Eten en huiswerk maken horen niet samen.

6. Hulp

De school verwacht niet dat de ouders zelf 'les' gaan geven!

Tegenstrijdigheden tussen wat de leerkracht zegt en wat mama of papa zegt kan je kind in ernstige moeilijkheden brengen. Duid aan wanneer je kind iets niet begreep. Het is niet erg als iets niet lukt!

Meld dit dan gewoon via het huiswerk / de agenda of 's morgens aan de leerkracht. Geef je kind ook geen extra taken zonder meer. Doe dit enkel in overleg met de leerkracht: is het nodig / wenselijk?

7. Signaleren

Als u merkt dat uw kind problemen heeft om een bepaalde taak op te lossen of om een les in te studeren, aarzel dan niet om dit te melden aan de leerkracht! Ook als uw kind buitengewoon lang moet werken, meldt u dit best aan de leerkracht.

8. Opvolging

Wij verwachten als school van de ouders dat ze dagelijks het agenda nakijken en wekelijks handtekenen. Onder nakijken verstaan wij: nakijken of alle taken gemaakt zijn, dat alle lessen geleerd zijn, of uw kind iets moet meebrengen, ...

9. Studeren en loslaten

Leer je kind geleidelijk aan zelfstandig te werken. Je kind kan meer dan je denkt! Help je kind daarom om het stappenplan te volgen en je zal merken dat het hoe langer hoe beter gaat omdat er zo een structuur wordt ingeslepen. Door het eerst samen te doen, krijgt je kind ook een veilig en goed gevoel. Het lukt! Mama of papa begeleidt mee, kijkt al eens na op foutjes, vraagt de les af, ...

Sommige kinderen hebben langer nood aan deze begeleiding. Andere kinderen kunnen het al sneller zelfstandig. Goede hulp is er op gericht zichzelf overbodig te maken! Ook als het resultaat dan eens niet zo goed is. Iedereen heeft het recht om fouten te maken!

10. Brede aanpak

Kies voor een brede aanpak. Besteed ook op andere momenten aandacht aan een goede werkhouding: zichzelf aankleden, helpen in de tuin of bij het koken, boodschappen doen, op tijd komen, tekenen en knutselen, ...

Als je kind op die momenten nooit leert om planmatig te werken, om iets af te werken, om eigen werk te evalueren, hulp te vragen en te aanvaarden, eens iets tegen je zin doen, ... is het bijna logisch dat het ook niet lukt bij het maken van huiswerk.

Samengevat verwachten we van ouders dat ze zorgen voor een goede leersituatie; dat ze **A**fspraken maken, **B**emoedigen en **C**ontroleren (ABC).

We verwachten niet van ouders dat ze 'les' geven om de oefeningen uit te leggen, dat ze huiswerk mee maken, verbeteren, ... Pas als het kind de oefeningen zelfstandig heeft gemaakt kunnen wij als leerkracht zien of het kind de leerstof heeft bereikt. Kort voorgesteld:

- **Wat moet ik doen?**
 - Kijk samen met uw kind in het schoolagenda.
- **Hoe ga ik het doen?**
 - Bespreek samen met uw kind hoe het huiswerk gemaakt kan worden.
 - Maak (samen) een planning. Voorzie ook voldoende pauzes.
- **Ik ga aan het werk.**
 - Zorg voor een plaats zonder lawaai en afleiding.
 - Bekijk samen met uw kind: wat moet ik doen?, hoe moet ik het doen?, welk materiaal heb ik nodig?, ...
 - Laat uw kind zelfstandig aan het huiswerk werken. Daar leert uw kind het meest van.
 - Indien nodig kan u uw kind op weg zetten a.h.v. een voorbeeldoefening.
 - Blijf in de buurt. Zo kan je een oogje in het zeil houden en kan je helpen indien nodig.
 - Geef complimentjes: Je bent goed bezig.
- **Heb ik het goed gedaan?**
 - Zie er op toe dat het kind zichzelf controleert:
 - Heeft uw kind de taak goed gemaakt? Kent uw kind zijn les?
 - Heeft uw kind alle taken en lessen gemaakt? Heeft uw kind dit aangeduid in de agenda?
 - Indien uw kind iets niet begrijpt of het huiswerk te lang was, schrijf dit dan in de agenda of op het huiswerk.

In dit alles proberen we een groei naar zelfstandigheid te bekomen. D.w.z. dat we ernaar streven dat de kinderen in de derde graad volledig zelfstandig hun huiswerk kunnen plannen, maken, controleren, ...

We gaan ervan uit dat in de eerste graad de ouders het huiswerk nog mee sturen, dat de kinderen in de tweede graad het voortouw al proberen te nemen (met begeleiding / controle van de ouders) en dat in de derde graad het huiswerk de volledige verantwoordelijkheid is van de kinderen (alleen hulp ouders bij les overhoren).

STAPPENPLAN BIJ HUISWERK

Alle leerlingen krijgen in het begin van het schooljaar een blad met daarop een 'stappenplan huiswerk'.

Dit blad kan aangepast zijn / worden aan het leerjaar waarin uw kind zit (vb. gebruik pictogrammen, tips Franse woorden leren, ...).

De algemene werkwijze echter is voor iedereen hetzelfde.

Daarom geven we die hieronder weer:

Stap 1: Is alles duidelijk?

- Staat alles duidelijk genoteerd in je agenda?
- Begrijp je alles? Zo niet, praat erover met je juf of meester.

Stap 2: Boekentas in orde?

- Zorg dat alles wat je nodig hebt in je boekentas zit. Maar ook niet meer dan dat!

Stap 3: Tijdstip

- Maak je huiswerk bij voorkeur van zodra je thuiskomt (of na een korte pauze). Dan zit alles nog fris in je hoofd en hoeft je je minder zorgen te maken over alles wat je nog moet doen.
- Probeer elke dag op ongeveer hetzelfde uur te starten met huiswerk.

Stap 4: Werkplek

- Zoek een rustige en gemakkelijke werkplek.
- Maak je boekentas leeg, leg alles (agenda, schriften, huiswerkblaadjes, leerboeken, ...) klaar op je werkplek.

Stap 5: Plannen

- Neem je schoolagenda, leg je schoolagenda open.
- Kijk na welke taken je moet maken en welke lessen je moet leren.
- Plan je werk:
 - Welke taken / lessen moet je op korte termijn in orde hebben?
 - Heb je over enkele dagen een grote toets?
 - Zijn er taken / lessen waar je pas later aan kan beginnen?
 - ...
- Plan je werk / les over verschillende dagen.

Stap 6: (Zelfstandig) werken

- Je probeert alleen te werken. Mama en papa houden een oogje in het zeil.

- Stap 7: Pauze**
- Las af en toe een korte pauze in van 10 minuten. Maak een wandeling of ga eventjes spelen.
- Stap 8: Structuur**
- Werk af waar je aan begon. Spring niet van het ene op het andere. Als iets niet (goed) lukt, roep je hulp in van mama of papa.
- Stap 9: Orde**
- Werk rustig én netjes je taken af. Zet een kruisje in je agenda bij de taken / lessen die klaar zijn.
- Stap 10: Klaar?**
- Toon je taak aan papa of mama.
 - Laat mama of papa je les overhoren.
 - Kijk na of al je werk voor de volgende dag in orde is.
 - Verzamel alles wat je nodig hebt tegen de volgende dag en stop dat netjes in je schooltas.
 - Ruim je werkplek op.

WAT ALS HET HUISWERK NIET LUKT?

Ondanks al uw en onze goede bedoelingen, ondanks de inzet van uw kind kan het zijn dat het huiswerk toch niet lukt. Dat kan verschillende oorzaken hebben:

1. Voelt uw kind zich goed?
Als uw kind zich niet goed voelt (buikpijn, onzeker, ...) kan uw kind zich misschien moeilijk concentreren op het huiswerk. Probeer goed te luisteren naar de zorgen van uw kind en praat er samen over.
2. Kan uw kind de opdracht aan?
Misschien is de opdracht toch nog te moeilijk voor uw kind. Niet alle kinderen hebben dezelfde capaciteiten. Misschien heeft uw kind iets meer tijd nodig om de leerstof te verwerken/verwerven. Praat hierover met de leerkracht.
3. Weet uw kind van aanpakken?
Sommige kinderen weten niet goed hoe ze aan hun huiswerk moeten beginnen of hebben moeite om het vol te houden. Begeleid uw kind aan de hand van het stappenplan huiswerk. Zo kan het geleidelijk aan zelfstandig leren werken.
4. Is uw kind gemotiveerd?
Als uw kind geen zin heeft om te werken of niet gemotiveerd is om het goed te doen, kan dit ook voor problemen zorgen. Probeer uit te zoeken waar het probleem zit.

Blijft huiswerk een probleem en weet je niet goed hoe je dit moet aanpakken? Bespreek het dan tijdig met de leerkracht, de zorgcoördinator of met de CLB-medewerker.

